MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
NOEL CUSCHIERI

Seduta tal-15 ta' Dicembru, 2009

Citazzjoni Numru. 59/2006

A B kif rapprezentata f' Malta
minn C u D, konjugi E
vs
FB

Il-Qorti,

Rat l-att tac-citazzjoni li permezz tieghu l-atturi nomine ppremettew u talbu hekk:

Illi fl-1 ta' Marzu 2004, il-konvenut intavola citazzjoni bin-numru 60/2004, quddiem il-Prim Awla tal-Qorti Civili ghall-procediment ta' separazzjoni personali minn mal-esponenti fejn ippremetta illi ;

(a) Huwa kien mizzewweg lill-esponenti fit-13 ta' Gunju 1964 ;

(b) Miz-zwieg taghhom il-kontendenti m’ ghandhom ebda tfal minuri ;

(c) Iz-zwieg tkisser irrimedjabilment snin ilu tant illi l-konvenut u l-esponenti ilhom zmien twil separati de facto ;

(d) Illi l-konvenut ilu snin jghix wahdu f’ Malta u l-esponenti ilha zmien tghix wahedha l-Ingilterra ;

U talab li l-Qorti tordna u tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti a mensa et thoro minhabba ragunijiet validi u kontemplati fil-ligi, kif ukoll talab il-Qorti sabiex tiddikjara xolta l-komunjoni ta’ l-akkwisti bejn il-partijiet u tassenja kull parti s-sehem tieghu/taghha mill-imsemmija komunjoni ta’ l-akkwisti. Illi l-konvenut talab ukoll li tigi ddikjarata l-proprjeta’ parafernali ta’ kull parti u tassenja l-istess lil kull parti rispettivament u talab li jigi ddikjarat li l-esponenti m’ ghandha ebda dritt ta’ manteniment minn zewgha ;

Illi fin-nota ta’ l-eccezzjonijiet tal-kuraturi deputati nominate mhux skond il-ligi stante l-bandu tal-kuraturi ma gietx notifikat skond il-ligi a tenur tal-artikolu 931 tal-Kap. 12 u gie eccepit –

(a) Illi l-esponenti kuraturi deputati m’ humiex dedotti mill-fatti u ghalhekk jirriservaw li jipproducu eccezzjonijiet ulterjuri fi stadju aktar tard meta jkunu edotti mill-fatti ;

(b) Salvi eccezzjonijiet ulterjuri ;

Illi fis-sentenza tal-Qorti, deciza fil-31 ta’ Mejju 2005, il-Qorti ddecidiet li tippronunzja s-separazzjoni personali bejn il-kontendenti a mensa et thoro minhabba ragunijiet validi u kontemplati fil-ligi konsistenti fl-inkompatibilita’ ta’ karattru ta’ l-istess zwieg u l-konvivenza bejn il-partijiet tkissret irrimedjabilment ;

Illi l-Qorti inoltre ddikjarat u tterminat il-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-partijiet b’ effett mid-data tas-sentenza u assenjat lill-konvenut FB l-kera tal-fond 5, Triq il-Karmelitani, Fgura kif ukoll l-proprjeta’ tal-fond ‘Sydney

House’ Triq ic-Cern Xghajra Ghawdex mentri l-konvenuta giet assenjata l-fond 6, Garfield House, Greatfield Estate, East Hull l-Ingilterra.

Illi l-Qorti ddecidiet ukoll li ebda parti m’ ghandha dritt li titlob jew tezigi hlas ta’ manteniment minghand il-parti l-ohra ;

Illi l-esponenti hasset ruhha aggravata b’ din is-sentenza u interponiet tali rikors ta’ ritrattazzjoni ghas-sentenza in kwistjoni ;

1. Illi l-attrici tghix permanentement l-Ingilterra u dan kif jafu l-konvenut b’ ittra li baghat il-konsulent legali tieghu Dokument EV 1.

2. Illi l-attrici ghandha t-tifel taghha Ivan Damian B jghix Malta u ilu jghix Malta minn dejjem u ghalhekk il-bandu tal-kuraturi missu gie notifikat se mai lilu.

3. Illi qabel ma sar ic-citazzjoni 60/2004 mill-konvenut FB ghas-separazzjoni personali bejnu u martu l-esponenti, sar rikors fis-Sekond Awla tal-Qorti Civili fil-15 ta’ Lulju 2003 fejn intalbu li jigu nominati kuraturi deputati sabiex jirraprezentaw lill-assenti A B wara li johorgu l-bandi soliti ;

4. Illi dan ir-rikors gie ddekretat fil-31 ta’ Lulju 2003 u gie notifikat bil-bandu tal-kuraturi Dr. Anthony Ellul ghal Dr. Frank Cassar LLD bhala suppost konsulent legali tal-konvenuta fit-28 ta’ Awwissu, 2003 ;

5. Illi l-esponenti la qatt kellha bhala l-avukat taghha lil Dr. Frank Cassar u/jew Dr. Anthony Ellul u/jew avukat iehor f’ Malta u lanqas huma qraba taghha ;

6. Illi ghalhekk, il-hrug tal-bandu tal-kuraturi huwa null, abbusiv u ghalhekk ghandu jigi dikjarat bhala proceduralment bhala null, ineffettiv u illegali u abbuziv ;

7. Illi sussegwentement u cioe’ fl-10 ta’ Settembru 2003 gew nominati bhala kuraturi deputati l-Avukat Dr.

Martin Fenech u PL Veronica Rossignaud sabiex jirraprezentaw lill-assenti A B sia fil-proceduri quddiem is-Sekond Awla kif ukoll fil-proceduri quddiem il-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) ;

8. Illi la Dr. Martin Fenech u lanqas PL Veronica Rossignaud ma nnotifikaw u/jew informaw lill-konvenuta bil-proceduri pendenti quddiem il-Prim' Awla tal-Qorti Civili rigwardanti l-kawza ta' separazzjoni pendenti quddiem il-Qrati Maltin meta l-konvenut kien jaf bl-indirizz taghha skond Dokument EV 1 fil-process ;

9. Illi l-attur kif jaf ben tajjeb u precizament fejn tghix il-konvenuta kif ukoll in-numru tat-telefon ta' l-Ingilterra tad-dar, tant li huwa wkoll ghamel zmien jghix fid-dar taghhom l-Ingilterra u kien hemm anki korrispondenza kemm mill-konvenut u l-istess esponenti kif jidher fid-dokument anness bhala EV 1. Illi inoltre, l-istess esponenti kienet giet Malta ghaz-zwieg tat-tifel taghhom Ivan B, li zzewweg fid-29 ta' Mejju 2005, izda l-konvenut satar kollox mill-esponenti u ma nformaha xejn dwar il-kawza in kwistjoni ;

10. Illi minkejja dan kollu, u minkejja li l-esponenti skond il-ligi missha giet notifikata bil-proceduri pendenti quddiem dawn il-Qrati, dan ma sarx u minkejja dan il-Qorti ghaddiet ghas-sentenza fejn ma gewx osservati l-principji ta' gustizzja naturali audi alteram partem ;

11. Illi fil-31 ta' Mejju 2005, minghajr il-kunsens u/jew il-konoxxenza tal-esponenti, il-konvenut FB akkwista sentenza mill-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) fil-konfront ta' l-esponenti, liema esponenti kienet assenti minn Malta, u dan kif jidher fl-anness sentenza Dok. EV 2 ;

12. Illi b' din is-sentenza zewgha l-konvenut odjern gie assenjat il-proprjeta' 'Sydney House' Triq ic-Cern fix-Xghajra Haz Zabbar li ghandha valur ferm akbar mill-fond 6 'Garfield Close' Great Field Estate, East Hull, England, liema proprjeta' l-konvenut FB naqas milli jghid fix-xhieda tieghu li l-proprjeta' ta' l-Ingilterra, hija soggetta ghall-mortgage qawwi ta' madwar erbghin lira Sterling Pounds (STG 40,000) ;

13. Illi l-esponenti saret taf b' dan kollu u bil-proceduri tal-Qorti kontra taghha minn zewgha, recentement ossia f' nofs ix-xahar ta' Jannar 2006, meta l-istess konvenut qal lill-istess esponenti fuq it-telefon li huwa m' ghandux bzonn il-firma taghha ghall-bejgh tal-proprjeta' taghha, fix-Xaghjra Haz Zabbar, peress li akkwista separazzjoni b' sentenza tal-Qorti ta' Malta ;

14. Illi l-esponenti meta saret taf b' dawn il-fatti, giet Malta u qabbdet avukat sabiex flimkien jaraw l-atti tal-kawza kontra taghha ;

15. Illi l-esponenti saret taf ukoll li hemm konvenju pendenti fejn il-konvenut wieghed lill-terzi li ser ibiegh l-proprjeta' 'Sydney House' Triq ic-Cern fix-Xaghjra Haz Zabbar liema proprjeta' ser tinbiegh dalwaqt ;

16. Illi l-esponenti ghalhekk intavolat konkorrentement ma' dan ir-rikors ta' ritrattazzjoni, mandat ta' inibizzjoni bin-numru 50/06 sabiex thares id-drittjiet taghha ;

17. Illi f' dan ir-rikors l-esponenti tilmenta u tissottometti li l-hatra tal-kuratur u cioe' Dr. Frank Cassar ma kinitx wahda korretta u kienet hatra irregolari u mhux skond kif tistipula l-ligi u dana peress li l-avukat Dr. Frank Cassar qatt ma kien l-avukat taghha u l-esponenti qatt ma kellha konsulent legali hawn Malta, u fir-rikors ghall-hatra ta' kuraturi deputati gie indikat l-isem tal-Avukat Dr. Frank Cassar LLD u dan bi ksur lampanti tal-ligi in virtu ta' l-artikolu 930(1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta ;

18. Illi inoltre, fl-atti ma jirrizultax li gew notifikati kopji tal-bandi lil xi persuna jew persuni li tigi minnha, u dan nonostante l-fatt li f' Malta, l-esponenti ghandha t-tifel taghha li jghix hawn Malta u cioe' Ivan Damian B, u dan bi ksur lampanti tal-artikolu 931 tal-Kap 12 ;

19. Illi a rigward l-hatra tal-kuraturi deputati Dr. Martin Fenech u PL Veronica Rossignaud, tidher cara mill-eccezzjonijiet intavolati mill-kuraturi sabiex jirraprezentaw lill-esponenti, assenti minn Malta, li huma ma kienux

konxji tal-fatti u/jew li l-esponenti ghandha t-tifel hawn Malta u li l-konvenut jaf ben tajjeb l-indirizz u n-numru tat-telefon fl-Ingilterra tal-esponenti ;

20. Illi l-esponenti tigbed ukoll l-attenzjoni ta’ din l-Onorabbli Qorti li l-esponenti qatt ma rceviet korrispondenza mill-kuraturi deputati sabiex tigi a konjizzjoni ta’ dawn il-proceduri u dan nonostante li l-artikolu 936 tal-Kap. 12 tezigi dan mill-kuraturi stess ;

21. Illi ghalhekk fid-dawl tal-fatti u cirkostanzi kollha, hemm lok ta’ ritrattazzjoni u dana peress li s-sentenza deciza mill-Qorti Civili (Sezzjoni Familja) bic-citazzjoni numru 60/2004 fl-ismijiet FB vs Dr. Martin Fenech u PL Veronica Rossignaud li gew nominati b’ digriet tal-10 ta’ Settembru 2003 bhala kuraturi deputati sabiex jirraprezentaw lill-assenti A B, deciza fil-31 ta’ Mejju 2005, hija nulla u invalida u dana peress li giet ottenuta bi frodi kif ukoll minghajr ma kienet legalment notifikata skond il-ligi u dan bi pregudizzju kbir ghaliha ;

22. Illi inoltre, ix-xhieda moghtija mill-konvenut f’ din il-kawza m’ hijix wahda veritiera ;

Ghal dawn il-motivi l-esponenti titlob bir-rispett lil din l-Onorabbli Qorti sabiex tirrevoka s-sentenza moghtija fil-31 ta’ Mejju 2005 fl-ismijiet FB vs Dr. Martin Fenech u PL Veronica Rossignaud li gew nominati b’ digriet tal-10 ta’ Settembru 2003 bhala kuraturi deputati sabiex jirraprezentaw lill-assenti A B, bic-citazzjoni numru 60/2004, u tordna r-ritrattazzjoni ta’ l-istess a tenur ta’ l-artikolu 811 (a), 811 (b), u 811 (l) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta’ Malta.

Bl-ispejjez kontra l-konvenut.

Rat ir-rikors guramentat li bih il-konvenut irrisponda hekk :

1. Preliminarjament, in-nullita’ tar-rikors guramentat promotur stante illi d-dikjarazzjonjiet fih kontenuti m’ humiex enumerati kif rikjest tassattivament a tenur ta’ l-artikolu 156(1)(a) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta’ Malta.

2. Preliminarjament ukoll, jekk l-attrici A B tinsab assenti minn Malta hija ghandha tkun debitament rapprezentata minn persuna residenti f' Malta ghalhekk l-azzjoni premessa hija nulla.

3. Preliminarjament ukoll, in-nullita' tar-rikors guramentat promotur stante illi m' hemmx talba specifika ghat-thassir tas-sentenza in kwistjoni u talba specifika biex din l-Onorabbli Qorti tisma u tiddeciedi l-kawza mill-gdid kif rikjest mil-ligi 'ad validitatem'.

4. Preliminarjament ukoll, l-azzjoni attrici hija perenta a tenur tal-artiklu 818 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

5. Preliminarjament ukoll, in-nuqqas ta' integrita' tal-gudizzju stante illi ma gewx imharrka ukoll il-kuraturi deputati Dr. Martin Fenech LL.D. u P.L. Veronica Rossignaud illi kienu parti fil-proceduri ossija l-kawza illi taghha qed tintalab ir-ritrattazzjoni, u konsegwentement in-nullita' tal-kawza odjerna stante illi l-okkju tal-kawza huwa differenti minn dak tal-kawza li l-attrici qed titlob illi tigi ritrattata.

6. Preliminarjament ukoll, din il-kawza ghandha tigi dikjarata dezerta stante illi l-attrici ossija r-rikorrenti qabel il-prezentata ta' din il-kawza ma hallsitx l-ispejjez u drittjiet relattivi tal-kawza li qed tintenta titlob ir-ritrattazzjoni taghha.

7. Illi f' kull kaz l-attrici ossija r-rikorrenti ghandu l-oneru li tipprova illi ma kinitx taf bl-ghoti tas-sentenza in kwistjoni qabel ma ddekorra t-terminu ghall-appell tal-istess sentenza.

8. Illi fil-mertu t-talba tar-rikorrenti hija infondata fil-fatt u fid-dritt u ghandha tigi michuda bl-ispejjez kollha kontra taghha stante illi hija kienet giet mgharrfa bil-proceduri u dan kif se jigi pruvat waqt it-trattazzjoni ta' din il-kawza.

9. Illi f' kull kaz din l-Onorabbli Qorti (kif diversament preseduta) illi semghet u ddecidiet il-kawza illi minnha qed

tintalab ir-ritrattazzjoni odjerna kellha quddiemha l-fatti kollha inkluz il-kuntratti taz-zewg proprjetajiet kemm dik f' Malta kif ukoll dik fl-Ingilterra mil-liema kuntratt tal-proprjeta' fl-Ingilterra kien jirrizulta wkoll il-motgage illi minhabba fih l-attrici qed tilmenta illi hija sofriet zvantagg u pregudizzju bis-sentenza kif deciza.

10. Illi f' kull kaz ukoll, jigi dikjarat illi l-valur tal-proprjeta' immobbli fl-Ingilterra, anke jekk minnu jigi dedott l-ammont rapprezentanti l-mortgage huwa ekwivalenti, jekk mhux ghola mill-valur tal-proprjeta' f' Malta illi bis-sentenza in kwistjoni giet assenjata lir-rispondent.

11. Illi, jigi rilevat ukoll illi l-mortgage ta' STG 40,000 sar unilateralment mir-rikorrenti ad insaputa tar-rispondent.

12. Illi, f' kull kaz, anke jekk din l-Onorabbli Qorti tiddeciedi t-thassir tas-sentenza fl-ismijiet "FB vs Dr. Martin Fenech et, Citazzjoni Nru : 60/04RCP", deciza fil-31 ta' Mejju, 2005, u tipprosegwi bis-smiegh mill-gdid ta' din il-kawza, il-likwidazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti kif maghmula minna dina l-Onorabbli Qorti fl-imsemmija sentenza, hija wahda gusta u ghalhekk timmerita illi terga' tigi konfermata.

Rat li fl-udjenza tas-6 Marzu 2007 il-konvenut irrinunzja ghall-ewwel zewg eccezzjonijiet ; u permezz ta' nota prezentata fl-10 April 2007 irrinunzja ghat-tielet eccezzjoni ;

Rat l-eccezzjoni ulterjuri prezentata mill-konvenut u li taqra hekk : "Il-procedura ta' ritrattazzjoni maghmula mill-attrici rittrattanda ghandha tigi dikjarata dezerta, stante li l-attrici naqset thallas il-garanzija ghall-ispejjez in vjolazzjoni tal-provvediment tal-artikolu 815 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta.";

Rat in-noti ta' sottomissjonijiet relattivi ghal din l-eccezzjoni ulterjuri ;

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza preliminari fuq din l-eccezzjoni ;

Rat l-atti tal-kawza ;

Ikkunsidrat ;

Illi permezz ta' din l-eccezzjoni l-konvenut qed isostni li l-kawza odjerna ghandha tigi dikjarata dezerta inbazi ghal-fatt li, fi kliemu, l-attrici naqset milli thallas il-garanzija ghall-ispejjez in vjolazzjoni ta' l-artikolu precitat.

Minn naha taghhom l-atturi jsostnu li din il-procedura mhijiex rikjesta mill-ligi fil-kaz ta' ritrattazzjoni quddiem qorti ta' prima stanza.

Illi fil-fehema tal-Qorti, qari akkurat ta' l-artikolu 815 jghati validita' legali lit-tezi ta' l-attrici, fis-sens li mhijiex rikjesta l-garanzija kontemplata fl-artikolu 249 ta' l-istess kap. meta r-ritrattazzjoni tkun qed issir quddiem qorti ta' prima stanza.

Dan l-artikolu jaqra testwalment hekk :
"Fil-qrati superjuri u fil-qrati inferjuri, it-talba ghar-ritrattazzjoni, f 'qorti ta' l-ewwel grad, ghandha ssir b'rikors guramentat, u quddiem il-qorti fi grad ta' appell, b'rikors; flimkien mal-prezentata tar-rikors ghandha tinghata l-garanzija ghall-ispejjez skond l-artikolu 249."

Mill-premezz jirrizulta car li l-ligi tikkontempla zewg forom differenti kif ghandha ssir talba ghar-ritrattazzjoni : dik tar-rikors guramentat, quddiem qorti ta' l-ewwel grad, u dik tar-rikors quddiem il-qorti fi grad ta' Appell – zewg forom ta' procediment distinti minn xulxin.

Illi fit-termini ta' l-istess artikolu, huwa r-rikors biss li ghandu jigi akkompanjat b' garanzija ghall-ispejjez skond l-artikolu 249 ; filwaqt li tali rekwizit mhux rikjest fil-kaz ta' procediment bir-rikors guramentat.

Din l-interpretazzjoni issib konfront anke fil-fatt li qabel l-emendi tas-sena 2005 [XXII.63], li permezz tieghu l-att gudizzjarju tac-citazzjoni gie sostitwit, fin-nomenklatura tieghu, bir-rikors guramentat, dan l-artikolu kien jaqra

hekk : “Fil-qrati superjuri u fil-qrati inferjuri it-talba ghar-ritrattazzjoni, f’ qorti ta’ l-ewwel grad, ghandha ssir b’ citazzjoni, u quddiem il-qorti fi grad ta’ appell, b’ rikors ; flimkien mal-prezentata tar-rikors ghandha tinghata l-garanzija ghall-ispejjez skond l-artikolu 249”[1]

Illi, inoltre, huwa relevanti l-konsiderazzjoni li l-artikolu 249, li ghalih jirreferi l-artikolu de quo, jikkontempla r-rekwizit tal-garanzija fil-kaz ta’ appell biss.

Dan premess u kkunsidrat il-Qorti hija tal-fehema li r-rekwizit tal-garanzija ma hux rikjest fil-kaz ta’ ritrattazzjoni quddiem qorti ta’ l-ewwel grad, bhal ma hu l-kaz prezenti ; u ghalhekk l-eccezzjoni ulterjuri sollevata mill-konvenut hija nfondata fil-fatt u fid-dritt, u timmerita li tigi respinta.

Ghal dawn il-motivi tichad din l-eccezzjoni ulterjuri u tordna l-prosegwiment tal-kawza ; tordna wkoll l-isfilz tad-dokument EV2, li huwa kopja minghajr ismijiet ta’ sentenza moghtija fil-31 ta’ Mejju 2005 minn din il-Qorti diversament presjeduta, bil-fakolta’ li l-atturi jipprezentaw kopja ufficjali tas-sentenza.

Spejjez ta’ dan il-gudizzju jkun a kariku tal-konvenut.

< Sentenza In Parte >

--------------------------------TMIEM--------------------------------

[1] Sottolinear tal-Qorti